

Управління
ШКОЛОЮ

УДК 37.091.12

**Антоніна
ГЛОБА**

Директор
комунального закладу
«Великопетиський
опорний заклад
загальної середньої
освіти I-III ступенів»
Великопетиської
районної ради
Херсонської області,
спеціаліст вищої
категорії, звання
«Вчитель-методист»

СИСТЕМНА ТА ЦІЛЕСПРЯМОВАНА ДІЯЛЬНІСТЬ ПЕДАГОГІЧНОГО КОЛЕКТИВУ НА ШЛЯХУ ООНОВЛЕННЯ ЗМІСТУ ОСВІТИ

У статті йдеться про роботу школи як опорного закладу, кроки до його створення. Розглянуто систему управління, аспекти розвитку закладу, результати моніторингових досліджень. Розкрито суть партнерських відносин з громадськими організаціями, іншими школами. Окреслено шляхи надання якісних освітніх послуг для забезпечення всебічного розвитку і соціалізації особистості.

Ключові слова: опорний навчальний заклад, якісна освіта, повноцінний комфортний освітній простір, надання освітніх послуг, інноваційні процеси, ресурсний центр, компетентний педагог.

Постановка проблеми та її значення. З метою забезпечення рівного доступу до якісної освіти й умов навчання дітей у регіонах України створюється інфраструктура закладів загальної середньої освіти. Ідеться про налагодження функціонування мережі опорних шкіл. Підставою для створення мережі опорних шкіл став результат аналізу статистичних даних і процеси реформи з децентралізації влади. Задля підвищення якості освіти, раціонального та ефективного використання ресурсів, модернізації навчальних закладів розпочато реорганізацію системи освіти в сільській місцевості [1].

Вклад основного матеріалу. Комунальний заклад «Великопетиський опорний заклад загальної середньої освіти I-III ступенів» Великопетиського району Херсонської області має свій імідж і освітнє обличчя. Тому не дивно, що саме він посів чільне місце на освітній карті району і з 2016/2017 навчального року став опорним.

Перед прийняттям рішення про створення опорного закладу Великопетиською районною радою відділом освіти райдержад-

міністрації та адміністрацією школи проведено підготовчу роботу, зокрема інформаційно-роз'яснювальну кампанію серед громадськості, у ході якої з'ясовано питання необхідності створення опорного закладу. Закладом організовано урочисту зустріч батьків та учнів села Костянтинівки, презентацію роботи закладу, його успіхів та перспектив розвитку (див. фото-вріз).

Рішенням XXX сесії 7-го скликання Великопетиської районної ради Херсонської області № 345 від 07.11.2018 р. ухвалено створення опорного закладу та його філію (п. 7 Положення) у порядку, визначеному Законом України «Про місцеве самоврядування». Відповідно до Положення про освітній округ, затвердженого постановою Кабінету міністрів України від 20.01.2016 р. № 79, адміністрацією закладу розроблено *Перспективний план розвитку*, внесено зміни до правил внутрішнього розпорядку, штатного розпису, трудових книжок працівників закладу. Здійснено реєстрацію змін до установчих документів та затверджено *Статут і Положення про філію*. До закладу приєдналась Костянтинівська філія «Навчально-виховний комплекс «Загальноосвітня школа I ступеня – дошкільний навчальний заклад»».

Організовано підвезення учнів 5-10 класів на навчання із села Костянтинівки до нашої школи, придбано автобус у рамках реалізації Державної програми «Шкільний автобус». Усі можливі умови для цих учнів у закладі створені. Сьогодні можна з впевненістю сказати, що діти з філії успішно адаптувалися до нових умов.

Статус «опорний заклад» надав нові можливості. Заклад отримав з обласного бюджету додатково 878 тис. грн. на повну заміну вікон. Із районного бюджету виділено 112 тис. 628 грн. на заміну дверей на енергозберігаючі, що дало близько 20 % економії на опаленні. З обласного бюджету надійшло 151 тис. грн. на обладнання нового комп'ютерного класу. Районною радою виділено 40 тис. грн. на заміну водогону та придбання обладнання у їдальню. За перемогу в жовтні 2017 р. в обласному фестивалі опорних закладів загальної середньої освіти школа отримала 517 тис. грн., які використано для обладнання кабінету біології. За фінансової підтримки органів місцевого самоврядування забезпечено харчування учнів 1-4 класів, дітей воїнів АТО, дітей-сиріт, дітей із неповних, багатодітних та малозабезпечених сімей. Учні та педагоги, які проживають у селищі на відстані 3 км від закладу, також забезпечено підвезенням до місця навчання, роботи та місця проживання за кошти місцевого бюджету.

Наш заклад перейшов із режиму функціонування в режим розвитку, метою якого є створення оптимальної моделі, що відповідає потребам сучасного суспільства.

На базі закладу створено районний інформаційно-координаційний центр із впровадження інклюзивної освіти, запобіганню протиправним діям, правопорушенням, проявам жорстокості та насилля, негативним проявам у суспільному середовищі та сім'ї. За інклюзивною формою навчаються 5 учнів перших і п'ятих класів. Для їх успішної соціалізації шкільною психолого-медико-педагогічною комісією розроблено індивідуальні програми розвитку. 7 учнів навчаються за індивідуальною формою. Для зручності роботи асистента у 5-В класі придбано чотиримісну парту, мультимедійний комплекс. Діє зал корекційної реабілітації, логопедичний пункт. У ході реалізації проекту «Промінь щастя» для дітей з особливими освітніми потребами вчителем І.Д. Чумаковою адаптовано авторську програму кандидата психологічних наук, професора І.М. Бгажнокової «Навчан-

Зустріч дітей та батьків філії

Міжрегіональний проєкт Південь-Схід

Оформлення спортивної зони селища

Волонтер з Індії

Благоустрій селища

Учительський корпус

Великолепетиський опорний заклад: ОСОБЛИВОСТІ ЗАКЛАДУ

Особливістю закладу є курси з підготовки учнів 10-11 класів району до ДПА у формі ЗНО. Заклад третій рік поспіль має вагомий результат ЗНО. Учні демонструють знання з української мови, історії України та географії вищі від обласних та Всеукраїнських показників. 85% випускників закладу вступають до університетів України, 4 випускники навчаються за кордоном. З метою якісної підготовки до щорічної основної сесії ЗНО у закладі організовано проведення пробного тестування учнів 11 класів району за завданнями, підготовленими районним методичним кабінетом. Запроваджено поглиблене вивчення іноземної мови в початковій школі, вивчення другої іноземної мови (німецької) з 5 класу, курси «Спілкуємось англійською», «Навчання ділового спілкування іноземною мовою», «Бізнес – курс». З метою продовження вивчення дітьми з філії обов'язкових предметів, німецької мови та другої іноземної мови (англійської) з варіативної частини навчального плану виділено додаткові години. Участь у Всеукраїнському проєкті на підтримку літніх англійських таборів «Go Camps», у рамках співпраці з громадською організацією Go Global за підтримки Міністерства освіти і науки України, принесла перемогу, і до закладу прибув волонтер з Індії Шарун Кумар, спілкування з яким у повсякденному житті сприяє більш активному освоєнню іноземної мови (див. фото-вріз).

Удосконалено систему партнерських відносин з дошкільними закладами мікрорайону. Проводяться спільні педради та консилиуми. При закладі з вересня 2017 р. діє Школа користувача персонального комп'ютером для вихователів ЗДО. Формується медіа-грамотність школярів, застосовуються інтерактивні, мультимедійні, комп'ютерні, здоров'язберігаючі технології, впроваджується метапредметне навчання, STEM – освіта.

Великолепетиський опорний заклад – це складна соціально-педагогічна система, що виконує замовлення суспільства щодо життєвого простору дитини, де вона не просто готується до життя, а живе. Тож освітню діяльність сплановано таким чином, щоб сприяти становленню особистості як творця і проєктувальника життя, гармонізації та гуманізації стосунків між учнями і педагогами, школою і родиною на основі ідеї самоцінності дитинства, демократичного діалогу між поколіннями. Розроблено та реалізується освітній проєкт «Школа рівноправного соціального партнерства», який ґрунтується на Концепції «Нової української школи», педагогічній і психологічній науці та сприяє актуалізації основних ключових компетентностей випускника школи.

Педагогічний колектив школи здійснює інноваційну освітню діяльність на всеукраїнському рівні. З вересня 2014 р. по грудень 2016 р. – створено експериментальний науково-дослідницький майданчик Інституту соціальної та політичної психології Національної Академії педагогічних наук України з проблеми «Моніторинг чинників професійного самовизначення молоді в умовах утворення Національної рамки кваліфікацій». У процесі цього експерименту вивчалися професійні потреби регіону, району серед учнів, педагогів, батьків. Учні детальніше ознайомилися з особливостями професій та чинниками професійного самовизначення, що значно допомогло їм у подальшому навчанні у закладах вищої освіти. З липня 2017 р. школа взяла участь у Всеукраїнському експерименті, уклала угоду про наукове співробітництво з Інститутом педагогіки НАПН України щодо реалізації у перших класах освітнього проєкту «На крилах успіху» (див. фото-вріз), який неможливий без активної участі батьків у забезпеченні сприятливих умов для організації оновленого сучасного освітнього процесу.

У межах проєкту на якісно новому діяльнісному рівні організовано виховний процес у закладі. Адміністрація закладу взяла участь у проведенні круглого столу «Проблеми та перспективи запровадження освітнього проєкту «На крилах успіху» при академії наук України. Відповідно до листа Міністерства освіти і науки України від 23.10.2015 № 1-9-509 «Про налагодження і сприяння міжшкільному співробітництву загальноосвітніх навчальних закладів Донецької та Херсонської областей» заклад уклав угоду про співпрацю з Білозерською ЗОШ І-ІІІ ступенів №18 Добропілляської міської ради Донецької області. Таким чином, розроблено міжрегіональний проєкт «Південь-Схід: співдружність регіонів», під час реалізації

ня дітей із тяжкими порушеннями інтелекту», створено за цією програмою авторську звукову абетку в малюнках. Розроблена та успішно реалізується власна концептуальна модель «Школа здоров'я і розвитку». За даними щорічних медичних оглядів, стан здоров'я дітей значно покращився, зменшилась кількість учнів у підготовчих та спеціальних групах. Команда школи «Вітамінки» третій рік поспіль здобуває перемогу в районному конкурсі-фестивалі «Молодь обирає здоров'я».

Школа є опорною з національно-патріотичного виховання, бо для цього створено відповідну ресурсну базу: мобільний тир, макети зброї, автомати, захисні костюми, протигаз, дозиметри, біноклі. У закладі створено систему профільного навчання в 10-11 класах та допрофільного навчання у 8-9 класах з підготовки до вступу у вищі навчальні заклади. З метою виховання громадянськості учні вивчають навчальні предмети «Всесвіт», «Я у світі», «Правознавство», «Людина і світ», курси (за вибором) «Українознавство», «Моя громадянська свідомість», «Основи гендерної рівності», «Ідемо за Скородою», «Цікава економіка», «Уроки стійкого розвитку», «Економіка в задачах математики», «Фінансова грамотність».

Учні району мають можливість здобути допрофесійну і професійну підготовку при нашому закладі в районному ресурсному центрі «Твій вибір» Міжшкільного навчально-виробничого комбінату, де опановують професії кулінара, водія, педагога, швеї, медичної сестри. Випускники отримують посвідчення водія, кулінара.

ВИСНОВКИ. Адміністрацією опорного закладу здійснено впевнені кроки до підвищення конкурентоздатності випускника, позитивного іміджу закладу в районі, забезпечення активності учнів та батьків у навчальній, поза-класній роботі, громадській діяльності, стабільності у першості рейтингу серед навчальних закладів району. На досягнутому не зупиняємося, будемо роботу закладу таким чином, щоб у підсумку мати нешаблонного вчителя, до якого учні йтимуть не тому що треба, а тому, що хочуть. Наша мрія – допомогти випускникам закладу легко долати життєві перешкоди, підкоряли нові вершини. В.Сухомлинський писав: «Далеко не кожен стане вченим, письменником, артистом, далеко не кожному судилося винайти порох або велосипед, але май-

стром своєї справи має стати кожен» [3, с. 5]. У наших руках найбільша з цінностей світу... Пам'ятаймо ж цю істину.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Концепція Нової української школи [Електронний ресурс] – режим доступу <https://www.kmu.gov.ua/ua/npras/249613934> (дата звернення: 17.04.2018).
2. Пальчук В. Секторальна децентралізація в галузі освіти: створення мережі опорних шкіл. Україна: події, факти, коментарі. 2017. № 20. С. 46–56. [Електронний ресурс] – режим доступу: <http://nbuviap.gov.ua/images/ukraine/2017/ukr20.pdf>. (дата звернення: 17.04.2018).
3. Сухомлинська О. В. Школа Сухомлинського як педагогічний проект / О. В. Сухомлинська // Освіта. – 2013. – № 41. – С. 6-7.

Антонина Глоба

Системная и целенаправленная деятельность педагогического коллектива на пути обновления содержания образования

В статье речь идет о работе школы как опорного заведения, шагах к его созданию. Рассмотрены система управления, аспекты развития, результаты мониторинговых исследований. Раскрыта суть партнерских отношений с общественностью, другими школами. Очерчены эффективные пути предоставления качественных образовательных услуг для обеспечения всестороннего развития и социализации личности.

Ключевые слова: опорное учебное заведение, качественное образование, полноценный комфортный образовательный простор, предоставление образовательных услуг, инновационные процессы, ресурсный центр, компетентный педагог.

Antonina Hloba

Systemic and purposeful activity of the teaching staff in the way of updating the content of education

The article is about the work of Hub School as a basic educational institution, the steps to its creation. It presents management system, the aspects of the institution's development, and the results of monitoring research. It reveals the essence of partnership with public organizations and other schools. The ways of providing qualitative educational services for ensuring comprehensive development and socialization of the individual are outlined here.

Keywords: hub school, qualitative education, complete comfortable educational space, provision of educational services, innovative processes, resource center, competent teacher.

якого спільно з учнівськими колективами, представниками влади, органів місцевого самоврядування та батьківською громадськістю проведено: «телеміст» колективної думки адміністрації обох шкіл, профієнтаційний захід – телеміст «Успішний вибір – успішне майбутнє» (див. фото-вріз), громадські слухання «Перспективи і можливості освітнього закладу у світлі Концепції нової української школи» (див. фото-вріз), три спільні онлайн педради, методичний телеміст на основі відеозв'язку «Концепція нової школи. Тьюнінг чи нові результати?». Разом з донеччанами учні закладу взяли участь у Всеукраїнському челенджі «Free Ukraine twenty – five», присвяченому 25-річчю Незалежності України, віртуально були учасниками Добропольського міського семінару разом з учнями Білозерської школи. Зростає соціальна активність дітей, їх громадська свідомість.

Уперше в історії розвитку школи учні є постійними членами засідань селищної ради (див. фото-вріз), вносять конструктивні пропозиції та беруть участь у виконанні окремих рішень з благоустрою селища, поліпшення його екологічного стану (див. фото-вріз). Школа стала центром проведення засідань «круглого столу» громадської ради райдержадміністрації. Під керівництвом учителів розроблено та успішно реалізуються 11 соціальних проектів. Школярі відчули свою безпосередню причетність до долі своєї малої батьківщини, розробили та представили свої проекти щодо поліпшення екології селища під час проведення в лютому 2017 р. прес-конференції «Велика Лепетиха – наш дім і ми господарі в ній» за участю представників засобів масової інформації, керівників установ та органів місцевого самоврядування.

Сучасна демократія потребує від особи усвідомлення власної ролі і значення в житті суспільства, а також дій відповідно до власних переконань і цінностей. Саме тому особлива відповідальність покладається на педагогів – виховувати національно свідомих, патріотів, гідних громадян незалежної України, які працюють і зусиллям мозку сприятимуть підвищенню добробуту, розвитку науки і культури рідного народу [2]. Ураховуючи можливість і пріоритетність кадрових питань, у школі розроблено *цільову програму «Вчитель»*. На базі школи працюють районні консультанти для молодих вчителів іноземної мови, районна школа молодого вчителя, районна творча група «Реалізація компетентнісного підходу при викладанні хімії (профільне навчання)». Діє міжрайонний тренінговий ресурсний центр з підвищення кваліфікації вчителів, які набиратимуть перші класи Нової української школи. Три педагоги закладу, які є обласними тренерами з питань Нової української школи, проводять тренінгові сесії для педагогів Великолепетиського, Рогачинського, Горностаївського районів та міста Херсона. Удосконалено учительський корпус, до роботи якого залучено **59 кращих педагогів** селища. Для забезпечення колективного керівництва методичною роботою в закладі діє методична рада, яка координує діяльність усіх методичних структур. Центром методичної роботи є вісім предметних методичних об'єднань вчителів.

Педагоги закладу мають високий авторитет і залучаються до складу журі обласного конкурсу «Вчитель року». Щорічно заклад радо вітає шанованих гостей – колег району, області під час проведення семінарів, науково-практичних конференцій, освітнього триптиху, засідань районних методичних об'єднань. Статті з досвіду роботи вчителів друкуються у методичних посібниках КВНЗ «Херсонська академія неперервної освіти». Конспекти уроків двох педагогів увійшли до збірки українсько-польського проекту «Уроки з підприємницьким тлом 3». Вчителем фізики **Т.М. Тичківською** розроблено авторську програму факультативу «Енергія та способи її збереження», Програма гуртка національно-патріотичного виховання «Ми – українці». Вчитель біології **Л.М. Зелінка** є автором курсу за вибором «Мозок. Розум. Поведінка». Вчителем української мови **Т.В. Вольською** розроблено програму факультативного курсу «Літературні стежки Херсонщини». Вчитель початкових класів **І.В. Новікова** стала співавтором навчально-методичного посібника КВНЗ «Херсонська академія неперервної освіти» «Дидактичні матеріали до курсу «Українознавство, 3 клас»». Вчителем хімії **С.Г. Сищенко** підготовлено до друку чотири розробки уроків для 7 класу. Вчитель технологій **М.І. Артюх** став співавтором навчальної програми з креслення. Вчителі фізичної культури щорічно стають переможцями районного етапу конкурсу «Урок з елементами футболу» та «Краший інноваційний урок».